

Avtal om handledd verksamhetsförlagd utbildning för socionomprogrammet vid Uppsala universitet

2016-04-01 Avtalet ersätter avtal med liknande omfattning och inriktning för perioden 2013-2015.

Sandra Torres, Ulla Hellström Muhli, Karina Bodin

2016-04-01

AVTAL OM HANDLEDD VERKSAMHETSFÖRLAGD UTBILDNING FÖR SOCIONOMPROGRAMMET VID UPPSALA UNIVERSITET

Detta avtal reglerar övergripande principer för handledd verksamhetsförlagd utbildning (H-VFU) mellan Uppsala universitet (universitetet), humanist-samhällsvetenskapliga vetenskapsområdet (socionomprogrammet inom samhällsvetenskapliga fakulteten och filosofie kandidat examen i socialt arbete), Box 256, 751 05 Uppsala och Uppsala kommun 753 75 Uppsala (kommunen).

Avtalet ersätter avtal med liknande omfattning och inriktning för perioden 2013-2015. Utöver detta avtal finns en bilaga med dimensionering och kvalitetskriterier för utbildningen.

§ 1 Inledning

Samarbetet mellan universitetet och kommunen kring utbildning är av stor vikt för båda parter. För att ha möjlighet att bedriva ett högkvalitativt socialt arbete behövs god tillgång till välutbildad personal. Universitetets utbildningar inom samhällsvetenskapliga vetenskapsområdet har avgörande betydelse för kommunens personalförsörjning. För universitetets utbildningar är ett nära samarbete med kommunen centralt bland annat för att säkerställa god kvalitet och yrkesrelevans, samt att utbildningen når examensmålen.

§ 2 Avtalets omfattning

Avtalet avser handledd verksamhetsförlagd utbildning (H-VFU) för studenter på socionomprogrammet med de volymer som framgår av bilaga 1.

§ 3 Gemensamt åtagande

Parterna ska samverka om hur H-VFU:n ska bedrivas och utvecklas samt om dess dimensionering. Strategiska diskussioner mellan universitetet och kommunen om inriktning och långsiktig utveckling av H-VFU kan ske på samtliga beslutande nivåer inom Uppsala universitet och Uppsala kommun såsom kommunens ledningsnivå och universitetets institutionsnivå, fakultetsnivå och utbildningens programråd.

Parterna ska gemensamt:

- a) Överenskomma om dimensioneringen av H-VFU:n (Bilaga 1)
- b) Verka för att överenskomna kvalitetskriterier uppfylls (Bilaga 2)
- c) Kontinuerligt utveckla och utvärdera de handledningsmodeller och den handledarorganisation som finns

- d) Använda KLiPP¹ som system för bokning och fakturering av H-VFU-platser

§ 5 Universitetets åtagande

Universitetet ska:

- a) Svara för att placeringen av H-VFU: n sker i samarbete med kommunen för att säkerställa kvalitet och förankring i verksamheten
- b) I god tid samråda med kommunen om:
 1. Väsentliga förändringar i utbildnings- och kursplaner som påverkar förläggningen av H-VFU
 2. Väsentliga förändringar av antalet studieplatser
- c) Tillhandahålla handledarutbildning för nya handledare
- d) Tillhandahålla handledarträffar för samtliga handledare
- e) Universitetet ska senast den 15 februari beställa önskat antal utbildningsplatser inför höstterminen

§ 6 Kommunens åtagande

Kommunen ska:

- a) Tillhandahålla avtalat antal verksamhetsförlagda utbildningsplatser (bilaga 1) enligt överenskomna kvalitetskriterier
- b) Tillhandahålla H-VFU-placeringar på enheter som krävs för att programmets utbildningsplaner och examensmål uppfylls
- c) Ansvara för att samtliga utförare tillhandahåller H-VFU med samma kvalitetskriterier och övriga villkor som avtalats mellan kommunen och universitetet
- d) Svara för att studenterna är informerade om arbetstider samt övriga villkor och förutsättningar inför H-VFU-placeringen
- e) Tillse att nya handledare genomgår handledarutbildning.
- f) Tillse att samtliga handledare deltar i handledarträffar

¹ KLiPP är ett gemensamt program för hantering/fördelning av H-VFU platser, mellan Uppsala universitet, Uppsala kommun och Landstinget i Uppsala län

g) Bekräfta universitetets beställning av H-VFU senast den 15 april.

§ 7 Ersättning

Universitetet ersätter kommunen med:

- 3000 kr (2015 års nivå) per student och H-VFU-period.

En H-VFU-period omfattar 40 timmar/vecka i totalt 20 veckor.

Om beställd plats av någon anledning inte kan nyttjas av universitetet måste platsen återlämnas senast samma dag för start av H-VFU-perioden. En i tid inte återlämnad H-VFU-plats ska ersättas ekonomiskt för de två första H-VFU-veckorna i perioden.

Kommunen fakturerar universitetet efter praktikperiodens slut, dock senast under efterföljande termin.

§ 8 Verksamhetsförändringar

Om förutsättningarna för avtalet väsentligen förändras under avtalsperioden, så att fastställt antal platser för H-VFU eller överenskomna kvalitetskriterier, inte kan uppfyllas ska nya förhandlingar snarast upptas om endera parten begär det.

Förändringar av avtalen ska beslutas i samråd mellan parterna, liksom överenskommelser om ekonomisk eller annan eventuell kompensation

Gemensamma beslut om förändringar ska dokumenteras skriftligen av behöriga företrädare för båda parterna.

§ 9 Avtalstid och förlängning

Detta avtal gäller från datum då samtliga parter undertecknat avtalet till och med den 31 december 2018. Om avtalet inte är uppsagt minst sex månader innan avtalstidens utgång förlängs det automatiskt med två år.

§ 10 Force majeure

Ingendera part har någon ersättningsskyldighet mot den andre om part hindras från att utföra sina åtaganden om på grund av förhållanden som den inte kunnat förutse och vars menliga inverkan parten inte rimligen kunnat undanröja.

§ 11 Tvist

Tvister på grund av detta avtal ska i första hand avgöras genom förhandlingar mellan parterna och i andra hand av allmän domstol.

§ 12 Detta avtal är upprättat i två exemplar, av vilka parterna erhållit varsitt.

Uppsala

För Uppsala universitet

Lars Magnusson
Dekanus Samhällsvetenskapliga fakulteten

För Uppsala kommun

Gunn-Henny Dahl
Tf Direktör Äldreförvaltningen

Tomas Odin
Direktör Omsorgsförvaltningen

Jan Holmlund
Direktör Socialförvaltningen

Lena Winterbom
Direktör Arbetsmarknadsförvaltningen

Birgitta Pettersson
Direktör Utbildningsförvaltningen

Bilaga I

Dimensionering av verksamhetsförlagda utbildningsveckor

Den verksamhetsförlagda utbildningen är i enlighet med utbildningsplanen för det generella socionomprogrammet förlagd till höstterminen.

Antal studenter/platser kan variera mellan 40-55 beroende på tillgången av handledande personal.

H-VFU-platserna är valbara för universitetet. Platserna uppdateras inför för varje H-VFU period och finns upptagna i KliPP²

I **tabell 1** finns 2 olika valmöjligheter:

1. 20 veckor på en och samma verksamhet (röda och gröna fält).
15 studenter kan placeras på dessa verksamheter
2. 10 veckor vardera på två olika valbara verksamheter (gula, orange, blå, turkos, rosa, grå och brunt fält) med möjlighet att få prova på olika yrkesfunktioner som socionom.
35 studenter kan placeras med dessa valmöjligheter

Exempel på val:

I **H-VFU period 1** väljer jag nr. 18 Socialsekreterare – öppna förebyggande och i **H-VFU period 2** väljer jag nr. 80 Skolkurator

Man väljer utifrån respektive färgfält dvs. man får inte välja samma färgfält för H-VFU period 1 och H-VFU period 2.

Tabell 1 är inte statisk d.v.s. tabellens platser kan komma att justeras inför varje år/H-VFU period utifrån utförarens möjligheter att ta emot studenter i olika verksamheter.

² KliPP är ett gemensamt program för hantering/fördelning av H-VFU platser, mellan Uppsala universitet, Uppsala kommun och Landstinget i Uppsala län

Bilaga I

Dimensionering av verksamhetsförlagda utbildningsveckor

Placeringar	Antal studenter	Antal veckor
Äldreförvaltningen		
Myndighet SoL	5	10+10
Omsorgsförvaltningen		
Myndighet LSS	3	10+10
Barn och ungdom LSS	1	10+10
Socialförvaltningen		
Barn och ungdom	6	20
Vuxna	4	20
Arbetsmarknadsförvaltningen		
Försörjningsstöd, mottagning, nyanlända	5	20
Utbildningsförvaltningen		
Skolkurator	3	10+10
Privata utförare		
Arbetsledning boende/hemvård	2	10+10
Arbetsledning funktionshindradeomsorg	3	
V & O		
Öppna förebyggande	4	10+10
Behandlingshem/träningsboende	5	10+10
Arbetsledning boende/hemvård	5	10+10
Arbetsledning funktionshindradeomsorg	4	10+10

Den verksamhetsförlagda utbildningen är i enlighet med utbildningsplanen för det generella socionomprogrammet förlagd till höstterminen.

Bilaga 2

Organisation, ansvar och kvalitetskriterier.

INLEDNING

Dessa kvalitetskriterier är ett komplement till ”Avtal om handledd verksamhetsförlagd utbildning gällande socionomprogrammet 2016 – 2018” upprättat mellan Uppsala universitet och Uppsala kommun och ska utvärderas inför nästa avtalsperiod. Parterna ska verka för att de kvalitetskriterier som anges i detta PM uppfylls inom avtalsperioden.

Handledd verksamhetsförlagd utbildning ska motsvara Högskoleförordningens (SFS 1993:100) krav på högskolemässighet och hög kvalitet samt uppfylla verksamhetens krav på anställningsbarhet. Handledd verksamhetsförlagd utbildning ska bygga på en teoretisk grund förankrad i vetenskap och beprövad erfarenhet. Den teoretiska grunden ger begrepp, metoder och modeller som förklarar, ger kunskap och förståelse för vad som är specifikt för professionen. Under verksamhetsförlagd utbildning ska denna kunskap integreras och tillämpas som ett led i utvecklingen av professionell kompetens. För att denna kompetens ska uppnås krävs inlärningssituationer utifrån ett studentcentrerat lärande som möjliggör praktisk handling och teoretisk reflektion enligt aktuell teoretisk kunskapsbas/evidens. Tvärprofessionell samverkan i utbildningssituationerna ska aktivt eftersträvas.

Med handledd verksamhetsförlagd utbildning har studenterna möjlighet att under handledning inhämta kunskap om och förståelse för det sociala arbetet, träna färdigheter och tillägna sig värderingsförmåga och ett professionellt förhållningssätt utifrån mål för socionomutbildningens utbildningsplan och kursplanens mål och bedömas utifrån dessa. Den verksamhetsförlagda utbildningen är studentcentrerad och har fokus på varje enskild student som får egen handledningstid varje vecka under H-VFU-tiden för spegling och reflektion av den egna utvecklingen.

Den handledda verksamhetsförlagda utbildningen omfattar heltid, motsvarande 40 timmar/vecka i 20 veckor, och är förlagd till termin fem i socionomprogrammet.

En väl fungerande samverkan och kontinuerlig dialog mellan Uppsala kommun och Uppsala universitet samt ett gemensamt ansvarstagande är förutsättningen för att handledd verksamhetsförlagd utbildning ska hålla god kvalitet och leda till utveckling av studentens lärande och uppfyllande av utbildningsplanens och kursplanens mål. De kvalitetskriterier som återges i detta dokument är ett uttryck för sådan samverkan och dialog.

Förutsättningar för studentcentrerat lärande är att:

- studenten ges tillfälle att möta och utreda klienter/brukare
- studenten ges tillfälle att hantera situationer som är relevanta för arbetsplatsen
- studenten ges möjlighet att träna färdigheter som är väsentliga för det sociala arbetet
- studenten ges tillfälle att utvärdera effekten av åtgärder
- studenten ges individuella möjligheter att söka svar och alternativ till lösningar i olika problem och situationer
- studenten blir uppmanad att redovisa hur han/hon utreder, utvärderar, motiverar och förklarar handlingar och ställningstaganden i olika situationer
- studenten ges möjlighet att samtala om hur hon/han upplever och förstår situationer och människor hon/han möter

- studenten ges möjlighet att utvärdera sig själv och uttrycka vad och hur han/hon lär sig

Inom socionomprogrammet genomförs H-VFU i kommunens verksamheter inom äldreförvaltningen, omsorgsförvaltningen, arbetsmarknadsförvaltningen, socialförvaltningen, och utbildningsförvaltningen samt hos kommunala och privata utförare.

Delaktiga i H-VFU är student, universitetslärare (lektor och adjunkt) och H-VFU platsens handledare. Beskrivning av kompetens för dessa, förutom student, beskrivs nedan.

Ansvarsfördelning mellan socionomutbildningen vid Uppsala universitet och Uppsala kommun

Socionomutbildningen vid Uppsala universitet ansvarar/är:

- att i samverkan och i dialog med Uppsala kommun planera så att de handledda verksamhetsförlagda utbildningsplatserna svarar mot utbildningsplanens och kursplanens mål
- att medverka i utvecklingen av handledarkompetens genom anordnande av handledarutbildning som planeras i samråd med Uppsala kommun
- att kontinuerligt informera Uppsala kommun om den aktuella kursplanen
- att informera handledare om bedömningsrutiner och bedömningskriterier
- att i samverkan med ansvariga personer hos Uppsala kommun årligen i programrådet ge information och uppdatera berörda verksamhetschefer om socionomutbildningen och den verksamhetsförlagda utbildningen
- att i programrådet samverka med Uppsala kommun genom att kontinuerligt följa upp och utvärdera den handledda verksamhetsförlagda utbildningen

Uppsala kommun ansvarar/är:

- att tillhandahålla avtalade utbildningsplatser som svarar mot utbildningsplanens och kursplanens mål
- att tillhandahålla handledare
- att ansvarig på utbildningsplatsen ansvarar för att utse ny handledare om den ordinarie handledaren får förhinder och inte kan fullfölja sitt handledaruppdrag
- att berörda chefer håller sig informerade om den handledda verksamhetsförlagda utbildningens innehåll och uppläggning
- att ge handledare tidsmässiga och organisatoriska förutsättningar att utföra sitt handledaruppdrag
- att tillhandahålla rum eller annat godtagbart utrymme om möjligt med dator för studenten
- att tillhandahålla ett introduktionsprogram för studenten
- att ansvara för att studenten får en god arbets- och studiemiljö
- att studentens utvärdering av den verksamhetsförlagda utbildningsplatsen tillvaratas

Gemensamt ansvar

Socionomutbildningen vid Uppsala universitet och Uppsala kommun har ett ömsesidigt intresse av en väl fungerande handledd verksamhetsförlagd utbildning och har ett gemensamt ansvar för att den håller hög kvalitet.

Utbildningsställe är den enhet vid vilken student fullgör handledd verksamhetsförlagd utbildning i en omfattning som kan anges i veckor. Utbildningsstället skall tillhandahålla handledare med en kompetens som beskrivs i kvalitetskriterierna.

Verksamhetschef/enhetschef motsv. har övergripande ansvar för organisation och planering av handledning på utbildningsstället och ansvarar för att handledare har den kompetens som anges i kvalitetskriterierna. Verksamhetschef/enhetschef motsv. ska vara övergripande insatt i aktuellt kursmål och studiehandledning och ska delta i informationstillfällen rörande handledd verksamhetsförlagd utbildning som riktar sig till chefer.

Handledare är den socionom/psykolog som är anställd vid aktuellt utbildningsställe och har adekvat kompetens för uppdraget. Handledaren ska lägst kandidatexamen³ och ha minst ett års yrkeserfarenhet samt ska ha arbetat minst sex månader inom aktuell verksamhet. Handledaren ska ha genomgått handledarutbildning alternativt ha tillägnat sig motsvarande kompetens på annat sätt.

I funktionen ingår att:

- delta i nätverksträffar och övriga informationstillfällen gällande den handledda verksamhetsförlagda utbildningen
- vara väl förtrogen med innehållet i aktuella kursmål, studiehandledning och innebörden av studentens egna formulerade lärandemål
- vara förtrogen med handledarskap genom studentcentrerat lärande samt handlednings- och bedömningsprocesser
- ansvara för att studenten får ett välkomstbrev i god tid innan den handledda verksamhetsförlagda utbildningen
- ansvara för introduktionssamtal med studenten
- planera, undervisa och stödja studenten att uppnå kursens mål
- genomföra dagliga reflektionssamtal

Universitetsadjunkt är socionom, anställd av universitetet. Universitetsadjunkt ska ha adekvat socionomutbildning, lägst magister- eller masterexamen samt tre års yrkeserfarenhet från relevant verksamhet. Universitetsadjunkt ska ha genomgått högskolepedagogisk utbildning eller på annat sätt förvärvat motsvarande kunskaper och ha visat pedagogisk skicklighet.

I den praktiska tjänsten ingår att:

- delta i utveckling av studiehandledningar gällande handledd verksamhetsförlagd utbildning
- ansvara för planering och samordning av undervisning under den handledda verksamhetsförlagda utbildning, där teoretisk och praktisk utbildning integreras och samplaneras. Medverka för att tillämplig evidens integreras i den handledda verksamhetsförlagda utbildningen
- tillsammans med kursansvarig ansvara för samordning av information till berörda i den handledda verksamhetsförlagda utbildningen
- medverka i pedagogisk utveckling av handledd verksamhetsförlagd utbildning
- delta i nätverksträffar för handledare
- pedagogiskt stödja huvudhandledare och handledare, ansvara för att utbilda, informera och ge pedagogiska verktyg så att handledningen genomförs utifrån studentcentrerat lärande

³ Undantag kan i särskilda fall beviljas

- i samverkan med handledare stödja att studentens lärande sker utifrån studentens individuella behov, att studenten ges möjlighet att nå de mål som finns i utbildnings- och kursplaner samt studiehandledningar

Universitetslektor är socionom anställd av universitetet. Universitetslektor ska ha yrkeserfarenhet inom relevant ämnesområde, ha doktorsexamen inom ämnesområde relevant för verksamheten samt genomgått högskolepedagogisk utbildning eller på annat sätt förvärvat motsvarande kunskaper och visat pedagogisk skicklighet.

I den praktiska delen ingår att:

- ansvara för utbildningens nivå, progression och innehåll i den handledda verksamhetsförlagda utbildningen
- ansvara för att evidensbaserad kunskap integreras i handledd verksamhetsförlagd utbildning
- initiera och handleda studenter i examensarbeten på olika nivåer
- ansvara för utveckling, planering, genomförande och utvärdering av interprofessionellt lärande under handledd verksamhetsförlagd utbildning
- ansvara för utvärdering av den handledda verksamhetsförlagd utbildning i kommunen
- medverka till användning av metodiskt arbetssätt och fortbildning inom ämnesområdet i praktisk verksamhet